

OTÁZKA Č. 1:

Pred niekoľkými týždňami uplynuli tri storočia od narodenia výraznej osobnosti 18. storočia: knihovníka, archívára, historika, pedagóga, teoretika práva, jazykovedca, prekladateľa, kulturológa, publicistu, spisovateľa, básnika, reformátora, riaditeľa Dvorskej knižnice vo Viedni a jedného z najbližších spolupracovníkov cisárovnej Márie Terézie (bol jej osobitným radcom pre uhorské záležitosti). Bohatým dielom, ako i svojimi názormi a myšlienkami vyžaruje do celého stredoeurópskeho kontextu. Významným spôsobom ovplyvnil koncepciu kultúrnych a politických dejín rakúskych a ešte väčšmi uhorských, bol v kontakte s českým, chorvátskym, rumunským i ukrajinským prostredím, prispel tiež k formovaniu slovenskej historiografie.

O ktorom významnom Slovákovi – učencovi aj vlastencovi – hovoria predchádzajúce riadky? Napíšte celé jeho meno, dátum narodenia uvedený v matrike a miesto (obec), kde si ho rodáci pripomínajú neustále až podnes.

OTÁZKA Č. 2:

Rozmyšľame nad tým azda všetci, ktorým záleží na prirodzenom vzdelanostnom, duchovnom a intelligenčnom raste malých a mladých. Budúcich generácií, ktoré raz budú riadiť chod sveta. Dumáme, ako im vrátiť prirodzený čitateľský návyk a cez všetko dobré, čo s týmto súvisí, ich tak vzdeláť, ako aj citovo primknúť tam, kde prirodzene patria. K vlasti svojej i svojich predkov. K množstvu múdrych myšlienok, ktoré sú skutočným národným pokladom a stále sú tu s nami. Výsledkom predmetných snažení a trojicou ciest – skoro ako v rozprávke – sú tradičné podujatia. Svojím trvaním a jasnou koncepciou už priam erbové...

Napíšte presné názvy všetkých troch podujatí, o ktorých hovoria predchádzajúce riadky a tiež aj mestá, v ktorých sa už roky konajú tak, aby napĺňali ciele, ktoré im predurčili ich organizátori a ktoré posúvajú generácie Slovákov vpred.

OTÁZKA Č. 3:

Na Slovensku sa rys vyskytuje najmä v horských oblastiach, ktoré sú charakterizované predovšetkým vertikálnymi výrazne členitými terénmi s dostatkom úkrytov, a južne v exponovaných svahoch, resp. hustých mladín. Z hľadiska ľudnatosti je rozšírenie populácie rysov definované oblasťami, ktoré nepresahujú 100 obyvateľov/km². Rysy sa vyskytujú v jedľových, dubových, bukových, smrekových pásmach, sezónne aj v pásme kosodreviny. Optimum jeho rozšírenia je pravdepodobne najmä vo výške 800 až 1 000 m n. m. Obdobie rozmnožovania rysov je od februára do polovice apríla. Gravidita trvá 67 – 75 dní a mláďatá sa rodia najčastejšie na konci mája, resp. začiatkom júna v počte zvyčajne 2 – 3 kusov.

Ako sa nazýva predhistorické obdobie, od ktorého sa predpokladá výskyt rysov ostrovida na Slovensku a čo odborníci považujú za najväčšie ohrozenie populácie tejto šelmy v Karpatoch a na Slovensku?

Leto plné oddychu

Leto – prázdniny – dovolenky! Každoročné čarovné spojenie troch slov do „triumvirátu“, ktorý nás azda všetkých (hoci najmä, samozrejme, deti v aktívnom školskom a dospelých v aktívnom pracovnom veku) teší tým neuveriteľne plným a plnofarebným „plátňom“, na ktorom je utkaný a všetkým, čo v sebe skrýva. Ba nie skrýva, ale naopak – ponúka! Doslova za hranicami všedných priestorov našich všedných dní. Zhruba tak znel kedysi aj reklamný slogan súvisiaci s touto časťou roka a ponukami jednej cestovnej kancelárie. Hovorím o časoch, kedy reklamy zďaleka nebolo toľko ako dnes (a popravde nebola často ani taká klamlivá) a nebolo ani toľko cestoviek (a určite tiež nie toľko krachujúcich a či iným spôsobom kontraproduktívnych smerom k svojim klientom a predmetu vlastnej činnosti)... Každopádne však stále platí – nereklamné – tvrdenie našich predkov: „Kolko ľudí, toľko chutí!“ To sa týka, pravdaže, aj predstáv o tom, ako čo najideálnejšie prežiť dni, keď netreba ráno vstávať do školy a do roboty a večer môže trvať až do neskorej noci, lebo na druhý deň môžeme prípadne dospávať. Nepochybne – a to už je viac ako dlhodobý trend – sa opäť mnoho Slovákov v júli a auguste vyberie na istý čas do viac či menej exotických končín sveta (ku ktorémukoľvek moru a či oceánu až po, dajme tomu, ktorýmkoľvek pyramídam a či iným zvyškom starej architektúry...), aby ich trochu poobdivovali, trochu si v ich „objatí“ odľúkli a... napokon sa vrátili domov. Na Slovensko, pod jedny a či druhé Tatry, k Dunaju, Váhu a či Liptovskej Mare... ba prakticky kdekoľvek, lebo toľko pekného a veľakrát výnimočného (tak z kolektívneho, ako aj individuálneho pohľadu) máme doma, že čím sme starší, tým sme smutnejší, že to všetko nestihneme vidieť na vlastné oči. Niekomu, pravdaže, vyhovuje úplne iný typ oddychu a spol., uprednostňuje poklady múzeí a galérií a či hoci tie, ktoré ponúka dobrá kniha. Alebo dobrý časopis, dajme tomu magazín SLOVENSKO, ktorý opäť na svojich stránkach približuje to i ono z naznačeného. Od výnimočných častí krajiny až po výnimočné festivaly a iné kultúrne podujatia... Ešte čosi. Stále pozorne čítajte všetky články – súťaž aj šanca získať **HODNOTNÉ CENY** pokračujú aj tento rok! Vedľa je trojica otázok **VELKEJ VEDOMOSTNEJ SÚŤAŽE**. Odpovede si odložte a opäť čakajte na posledné číslo magazínu, kde budú uverejnené posledné otázky. V zime uverejníme aj všetky podrobnosti o súťaži. Zatiaľ pekné leto! Aj v zmysle naznačeného „triumvirátu“...

Mgr. Igor Válek, šéfredaktor magazínu SLOVENSKO